

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/120/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207273
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122207273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária Mgr. Ondrej BARNA, Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52824837 p r o t i žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom 811 02 Bratislava – Staré Mesto, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31340890, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47232471, o primerané finančné zadostučinenie takto

r o z h o d o l :

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 200 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 17.8.2022 sa domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 4.490,47 Eur podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Nárok odôvodnila tým, že v predchádzajúcom konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 8Csp/229/2020 bola ako spotrebiteľka úspešná, keďže žalovaný uplatnil voči nej nárok na zaplatenie 10.130,86 Eur s príslušenstvom a súd vyhovel žalobe len v časti o zaplatenie 1.149,91 Eur s príslušenstvom, teda žalobu o zaplatenie 8.980,95 Eur zamietol a to rozsudkom zo dňa 14.4.2021, ktorý sa stal právoplatným 21.4.2022. V žalobe odcitovala časť odôvodnenia tohto rozsudku, podľa ktorého strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej nebola uvedená správna výška celkovej čiastky na zaplatenie a neboli uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN. Žalobkyňa poukázala na sankčnú a relutárnu funkciu primeraného finančného zadostučinenia, ktoré uplatnila vo výške polovice sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil majúci za to, že neboli splnené zákonné predpoklady pre priznanie nároku, podľa jeho názoru muselo by ísť o právoplatný rozsudok o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a odcitoval z odôvodnenia rozhodnutia Okresného súdu Martin 10Csp/59/2017, podľa ktorého poskytnutím finančného zadostučinenia má byť kompenzovaná istá ujma, ktorá spotrebiteľovi v dôsledku porušenia jeho práv vznikla. Žalovaný namietal aj to, že žalobkyňa nedostatočne vysvetlila požadovanú výšku finančného zadostučinenia.

3. Žalobkyňa právo na repliku nevyužila.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, vylúchom žalobkyne, spisom tohto súdu 8Csp/229/2020 a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa 25.7.2014 bola uzavretá formulárová písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalovaným pod obchodným názvom Poštová banka a.s. ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom. Dohodnutý bol úver 11.300 Eur, výška mesačnej splátky 209,24 Eur, 120 mesačných splátok, RPMN 18,92% a ako celková čiastka na zaplatenie bola uvedená suma 23.692,63 Eur. Dohodnutý bol aj základný súbor poistenia.

6. Dňa 11.9.2020 žalovaný v upomínacom konaní uplatnil voči žalobkyňi nárok na zaplatenie 10.130,86 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne zo sumy 9.325,32 Eur od 23.7.2019, ako jej dlh z predmetnej úverovej zmluvy. Voči vydanému platobnému rozkazu podala žalobkyňa (v pôvodnom konaní žalovaná) odpor, v ktorom namietala nesprávnu výšku RPMN v zmluve (nižšiu ako v skutočnosti), v dôsledku čoho nastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Následne bola vec postúpená tunajšiemu súdu, na ktorom sa konanie viedlo pod sp. zn. 8Csp/229/2020 a rozsudkom č.k. 8Csp/229/2020 zo dňa 14.4.2021 bola žalobkyňa (v pôvodnom konaní žalovaná) zaviazaná zaplatiť žalovanému (v pôvodnom konaní žalobcovi) sumu 1.149,91 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.637,95 Eur od 19.3.2019 do 10.7.2019, zo sumy 1.150,43 Eur od 11.7.2019 do 22.7.2019 a zo sumy 1.149,91 Eur od 23.7.2019 do zaplatenia a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. V rozsudku súd konštatoval, že v zmluve bola uvedená nesprávna celková čiastka na zaplatenie. Ak by sa vychádzalo z mesačnej splátky 209,24 Eur a počtu splátok 120, potom celková čiastka bola 25.108,80 Eur a nie 23.692,63 Eur, ktorá bola uvedená v zmluve. Súd vyslovil aj názor, že poistenie bolo žalobkyňi nanútené, bolo vopred formulované v úverovej zmluve, z ktorej nevyplývalo, že by žalobkyňa mohla poistenie odmietnuť a navyše v zmluve nie je uvedená ani výška poistného. Súd konštatoval aj to, že v zmluve nie sú uvedené predpoklady použité pre výpočet RPMN a preto dospel k záveru, že zmluva sa považuje za bez úročnú a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže mal za preukázané, že žalobkyňa zaplatila žalovanému 10.150,09 Eur, pri poskytnutej istine 11.300 Eur jej dlh predstavoval len 1.149,91 Eur a preto žalobu v prevyšujúcej časti nad túto sumu zamietol. Keďže žiadna zo strán odvolanie voči tomuto rozsudku nepodala, stal sa právoplatným 16.6.2021.

7. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že mala uzatvorených viac úverových zmlúv, termínu RPMN nerozumie a preto ani o tento údaj sa pri rozhodovaní o uzavretí zmluvy o úvere nezaujímal. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či uzavretím predmetnej zmluvy jej vznikla aj nejaká iná ujma než materiálna, ktorá jej hrozila preplatením istiny úveru.

8. Je nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy mala status spotrebiteľa a že išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). K podobnému záveru dospel aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, ktorý uviedol, že účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nevyžaduje.

14. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd 1.inštancie vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola v predchádzajúcom spore úspešná voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinnosti žalovaného ako dodávateľovi voči žalobkyni ako spotrebiteľovi, keďže v zmluve neboli uvedené všetky povinné náležitosti dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

15. Významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov.

16. V danom prípade sa žalovaný, vychádzajúc zo záveru predchádzajúceho rozsudku, dopustil dvoch porušení svojich povinností voči žalobkyni v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., čo je nepochybne normou slúžiacou na ochranu práv spotrebiteľa a to tým, že uviedol v zmluve nižšiu sumu na zaplatenie než bola v skutočnosti, pretože do nákladov spotrebiteľa mal zahrnúť aj poistné, keďže nebola preukázaná dobrovoľnosť uzavretia poistenia. Zároveň súd vytkol aj neuvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN. K tejto náležitosti zmluvy sa však už vyjadril Najvyšší súd SR v uznesení 7Cdo/183/2020 z 24.2.2021, ktoré bolo aj publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 86. Najvyšší súd v ňom uviedol, že postačuje, ak predpoklady pre výpočet RPMN ako je výška úveru, výška splátky, jej interval, počet splátok, prípadne ďalšie náklady spotrebiteľa sú v zmluve uvedené, hoci ako iné náležitosti, teda nemusia byť v zmluve označené osobitne pod spomínanými predpokladmi. V zmysle tohto záveru Najvyššieho súdu SR všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN v zmluve uzavretej medzi stranami boli uvedené, hoci ako iné povinné náležitosti.

17. Súd pri určení výšky finančného zadosťučinenia musí zohľadniť všetky okolnosti konkrétneho prípadu a stanoviť výšku v súlade so zákonnou požiadavkou primeranosti. Pri určení výšky nároku súd dospel k záveru, že relevantné pre priznanie finančného zadosťučinenia je len pochybenie žalovaného spočívajúce v uvedení nesprávnej čiastky na zaplatenie. Súd pritom zastáva názor, že základným účelom primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. je predovšetkým satisfakcia žalobkyne ako spotrebiteľky, čo vyplýva zo samotného názvu tohto inštitútu „zadosťučinenie“. Keďže však zaplatenie finančného zadosťučinenia pre povinný subjekt spôsobuje finančnú ujmu, má poskytnutie finančného zadosťučinenia aj sankčnú povahu, ktorá je však druhoradá a teda nepochybne plní len vedľajšiu úlohu, keďže primárnou je satisfakcia žalobkyne. Tú však žalobkyňa do určitej miery dosiahla aj právoplatnosťou rozsudku v základnom konaní, v ktorom bola žaloba na zaplatenie sumy nad nezaplatenú istinu úveru zamietnutá. Zároveň súd zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaný sa voči tomuto rozsudku ani neodvolal a pojednávanie bolo uskutočnené v neprítomnosti žalobkyne.

18. Súd rozhodne nesúhlasí s názorom žalobkyne, že výška finančného zadosťučinenia sa má odvíjať od výšky hroziacej ujmy žalobcovi – spotrebiteľovi. Ide predovšetkým o prípady, ak súd v predchádzajúcom spore dospeje k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Výška bezdôvodného obohatenia totiž súvisí predovšetkým s výškou úveru (pri fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). Výšku úveru pritom poskytuje dodávateľ na požiadavku spotrebiteľa, čím spotrebiteľ chce vyšší úver, čomu dodávateľ vyhovie, tým je vyššia suma bezdôvodného obohatenia pri spomínanej fikcii, hoci by išlo o to

isté porušenie povinnosti dodávateľa, napr. v dôsledku absencie tej istej povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia sa má hodnotiť predovšetkým závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti dodávateľa a preto pri tom istom porušení by mala nasledovať približne rovnaká kvantifikácia nároku na finančné zadosťučinenie. Súd po zohľadnení všetkých vyššie uvedených okolností preto považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 200 Eur a žalobu ako neopodstatnenú v prevyšujúcej časti zamietol.

19. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny.

20. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.